



Itálie

Itálie se nacházela v recesi v letech 2008, 2009, 2012, 2013 a 2014. Od roku 2015 byl opět nastartován mírný ekonomický růst země, který se pohybuje okolo 1 %. Obdobné hodnoty by dle predikce MMF mělo italské hospodářství vykazovat i v následujících letech. Míra inflace se dlouhodobě pohybuje na velmi nízkých hodnotách (v rozmezí 1-2 %) a v roce 2016 došlo v Itálii i k mírné deflaci (-0,1 %). V zemi žije zhruba 61 mil. obyvatel a v roce 2017 HDP na obyvatele činilo 31 619 USD. Nezaměstnanost v souladu s oživením ekonomického růstu v posledních letech pozvolna klesá, byť stále přesahuje hranici 10 %. Běžný účet platební bilance země je od roku 2013 v přebytku.

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Růst HDP (%)	0,8	0,9	1,5	1,1	0,9	1
HDP/obyv. (USD)	30 032	30 507	31 619	33 725	34 671	35 577
Míra inflace (%)	0,1	-0,1	1,4	1,2	1,4	1,4
Nezaměstnanost (%)	11,9	11,7	11,4	11	10,6	10,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	26,3	47,3	52,8	47,5	43,2	34
Populace (mil.)	60,8	60,7	60,8	60,8	60,7	60,7
Konkurenceschopnost	43/140	44/138	43/137	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Itálie je součástí vnitřního trhu EU.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Itálie umístila na 43. pozici ze 137 srovnávaných ekonomik a dle OECD není exportně rizikovou zemí.



Vývoz ČR do Itálie 2017 (2016), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2016 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Os. automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	27 380 428	16,1	26 111 356	4,9
2402	Doutníky (též s odříznutými konci), doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek	12 055 855	7,1	11 696 575	3,1
8708	Části, součásti motor. vozidel čísel 8701 až 8705	8 439 201	5,0	7 250 077	16,4
8471	Zař. pro automat. zprac. dat, jednotky; snímače ap.	7 346 146	4,3	6 309 754	16,4
8415	Stroje a přístroje klimatizační	4 429 806	2,6	5 158 843	-14,1
8528	Monitory, projektory, bez TV, přijímače televizní	4 029 062	2,4	4 060 985	-0,8
4011	Nové pneumatiky z kaučuku	3 052 467	1,8	3 001 050	1,7
9503	Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládky	2 956 269	1,7	3 855 719	-23,3
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. > 1 000 V	2 250 896	1,3	1 892 552	18,9
8501	Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	2 238 262	1,3	2 077 848	7,7
Celkem TOP10		74 178 392	43,7	71 414 759	3,9
Celkem vývoz		169 688 609		165 609 268	2,5

zdroj: ČSÚ



Dovoz ČR z Itálie 2017 (2016), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2016 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti motor. vozidel čísel 8701 až 8705	9 116 148	6,1	8 857 147	2,9
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	5 486 300	3,7	5 346 951	2,6
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	3 537 262	2,4	2 826 722	25,1
7306	Ost. trouby, trubky a duté profily ze železa nebo oceli	3 158 774	2,1	2 561 761	23,3
8481	Kohouty, ventily ap. zařiz. pro potrubí, kotle, vany aj.	2 966 728	2,0	2 740 550	8,3
8703	Os. automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 932 426	1,3	1 668 589	15,8
3926	Ost. výrobky z plastů a výrobky z ost. ch. materiálů čísel 3901 až 3914	1 875 834	1,3	1 819 673	3,1
8501	Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	1 779 136	1,2	1 496 782	18,9
3907	Polyacetal, ost. polyethery a epoxidové pryskyřice, v primárních formách	1 634 350	1,1	1 449 083	12,8
8483	Převodové hřídele a kliky; ložisková pouzdra; převodovky, setrvačníky, spojky aj.	1 553 045	1,0	1 411 389	10,0
Celkem TOP10		33 040 003	22,2	30 178 647	9,5
Celkem dovoz		149 051 107		138 418 611	7,7

zdroj: ČSÚ



Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

Jedná se o jeden z tahounů italské ekonomiky, prodej osobních vozů zaznamenává v posledním období výrazný růst v souvislosti s nastartovaným ekonomickým oživením a právě automobilový průmysl je symbolem růstu italského hospodářství. Výroba a vývoz již dosáhly předkrizových čísel a dále rostou. Roste však také domácí poptávka, počty nově imatrikovaných vozidel se v roce 2017 zvýšily o 7,9 %. Jedná se současně o nejvýznamnější položku českého vývozu, která má na základě výše uvedeného trendu potenciál do budoucna dále růst. Italská automobilka Fiat sice dnes vyrábí většinu své produkce mimo Itálii, ale výrobu dražších a luxusních vozů chce v Itálii ponechat. Růst by znovu mohl i vývoz autobusů, jejichž výroba se v Itálii potýká s problémy, nebo byla přesunuta do zahraničí, nicméně roste i tlak na zavádění alternativních pohonů autobusů.

► Civilní letecký průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi. Perspektivní může být i spolupráce mezi českým a italským kosmickým průmyslem. V případech obou sektorů již spolupráce probíhá, zvyšujícím se trendem s dalším potenciálem je spolupráce subjektů v tomto sektoru v rámci projektů Evropské unie.

► Chemický průmysl

Jde o jeden z úspěšných sektorů italského průmyslu dlouhodobě vykazující velký exportní potenciál, a proto představující i významné příležitosti pro české vývozce. Itálie je v rámci EU druhým největším vývozcem v této sektorové oblasti – v letech 2016 a 2017 vývoz v sektoru rostl o 9,5 %. Samotná výroba pak v r. 2017 vzrostla o 2,6 %. Růst domácí poptávky chemických produktů současně způsobuje, že Itálie vykazuje i velmi dobrá čísla importu. Od roku 2009 v této skupině výrobků dominují destilované mastné kyseliny. Pokud jde o chemické výrobky, několikanásobně vyšších objemů vývozu z ČR bylo dosaženo například u iniciátorů a urychlovačů reakce nebo u přípravků k čištění kovových povrchů a pájení. Objevují se poptávky distributorů chemických látek, kteří dodávají produkty do místních laboratoří, výrobcům nátěrových hmot, či do plastikářského průmyslu. Problémem pro české společnosti v tomto sektoru (kyseliny a jiné chemické látky) je, že náklady na přepravu jsou vzhledem k nízké marži v tomto odvětví veliké.

► Kovožpracovatelský průmysl

Železo a ocel se staly významnými komoditami v obou směrech toku zboží mezi ČR a Itálií. Do budoucna by vývoz z ČR mohl růst kvůli problémům italských železáren s dodržováním norem ochrany životního prostředí. Ocel a železo (hojně využívány především ve stavebním sektoru) trpí konstantně negativním výkonem italského stavebního sektoru, který však zažívá oživení v podobě expanze italských firem do zahraničí. Totéž platí pro strojírenství, u kterého došlo v letech 2007–2015 kumulovaně k propadu výroby o 30 %. V souvislosti s oživením italské ekonomiky, která od r. 2015 zažívá opět hospodářský růst, se zlepšují též vyhlídky na oživení pro hutní výrobky, ale současně i následně ve strojírenství, které v narůstající míře podporuje i domácí poptávka. S cílem udržet si konkurenceschopnost Itálie investuje do robotů a mechanizace výroby, ve které je řada příležitostí pro české firmy aktivní v těchto sektorech.

► Obranný průmysl

Itálie je jedním z významných hráčů na poli evropského obranného průmyslu a silným podporovatelem trendu směřujícího ke konsolidaci evropské politiky vyzbrojování. Aktivně podporuje mezinárodní obranně – průmyslovou spolupráci, zejména v high-tech sektorech, ale také v oblasti letectví, systémů řízení a velení, komunikačních a elektronických systémů a softwaru či avioniky. Konkrétní příležitosti pro české firmy obranného a bezpečnostního průmyslu se nabízejí zejména v oblasti lehkých vrtulových letadel či komponent v oblasti kosmického průmyslu.

► Sklářský a keramický průmysl

Zatímco stolní sklo v Itálii v uplynulé dekádě ztrácelo své pozice, vývoz ostatních skleněných výrobků rostl. Tradiční české dekorativní sklo se v Itálii muselo vypořádat s levnou konkurencí a změnou vkusu. Do budoucna by však mohlo zpátky své pozice získávat v segmentech, v nichž může konkurovat kvalitou a originálním designem. České sklo si zachovává v Itálii stále dobré jméno. Změna vkusu je ale u Italů zřejmá a požadovány jsou především hladší linie a modernější design. Stabilně poptávané jsou vánoční dekorace a figurky.

► Stavební průmysl

Italské stavební společnosti míří čím dál více do zahraničí: pokles italského stavebního průmyslu v předchozím období hospodářské recese vyvolal „genetickou změnu“ v nastavení významných italských stavebních společností a přispěl k jejich expanzi do zahraničí. Tento úspěch může být příležitostí pro případné subdodávky italským firmám na třetích trzích, které se ukazují být perspektivnější než cílení na realizaci konečných projektů v samotné Itálii. Českým dodavatelům se v sektoru nabízí široká škála příležitostí od projekčních prací po subdodávky materiálů či služeb.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Vodohospodářský sektor v Itálii vykazuje silný deficit infrastruktury ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi. Disponuje zastaralými zařízeními, přitom zvláště na jihu je infrastruktura velmi opotřebovaná a dochází k velkým ztrátám vody (v některých případech až 40 %). Italská vláda plánuje alokovat zdroje do výše 294 mil. EUR, určené především na rekonstrukci a výstavbu přehrad. Počítá se s rekonstrukcí 101 přehrad, z nichž se velká část nachází v jižní Itálii. Podle zdrojů z italského Ministerstva dopravy a infrastruktury je vláda připravena v příštím období alokovat zdroje a udělit koncese na zmíněné stavební práce v rámci schváleného národního plánu (Piano Nazionale Grandi Dighe). Další finanční zdroje si vyžádají nutné opravy a vylepšení infrastruktury, především vodovodní sítě. V sektoru je silná konkurence italských firem, které v letech krize stagnovaly. České firmy nicméně mohou uspět jak svými výrobky a technologiemi, tak i v případných konsorciích s místními firmami. Infrastrukturní projekty ve vodohospodářství vyžadují komplexní dodávky celé řady výrobků a navazujících služeb.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Italský farmaceutický průmysl patří k evropské špičce a dařilo se mu navzdory recesi. Italský trh se v tomto segmentu vyznačuje velmi ostrou konkurencí a čeští výrobci léčiv s tím musejí počítat. Vývoz antibiotik do Itálie sice od vstupu ČR do EU vzrostl téměř na dvojnásobek, avšak nedosahuje zatím úrovně z konce 90. let. Zajímavou položkou z pohledu pozitivní tendence trhu by se mohly jevit potravinové

a vitamínové doplňky, jejichž poptávka na italském trhu neustále stoupá. Průměrná spotřeba vitamínu a potravinových doplňků byla v období krize 2 mld. EUR.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Podíl zemědělství na ekonomice Itálie se blíží hodnotám průměru zemí EU (3 %). Základní charakteristikou zemědělského sektoru je vysoký počet a malá velikost velké části zemědělských farem a podniků. Itálie má 70 % zemědělských podniků s méně než 10 zaměstnanci a v potravinářském průmyslu má tolik zaměstnanců dokonce 90 % podniků. Italský potravinářský průmysl v současné době zaměstnává 400 tis. osob a je po strojírenském průmyslu druhým nejvýznamnějším odvětvím italského zpracovatelského průmyslu. Potravinářský průmysl patří do skupiny tahounů italského exportu a byl relativně méně zasažen dvěma vlnami hospodářské recese v uplynulých letech. Za perspektivní komodity je považován cukr, slad a pivo. V případě cukru není Itálie soběstačná a cukr dováží, aby pokryla jeho spotřebu v potravinářském průmyslu. Při pohledu na portfolio vývozců piva do Itálie je možno vidět, že ČR by mohla mít větší podíl oproti svým konkurentům a je tu poměrně velký prostor pro další růst. V Itálii v posledních letech velmi vzrostla obliba piva a konzumace tohoto produktu se značně zvýšila. Dle údajů asociace Assobira roste přitom jak výroba, tak spotřeba piva v Itálii (v roce 2016 např. na úrovni 31,1l na hlavu ročně, čímž se spotřeba dostala na úroveň předkrizového roce 2007). Ve velkých a bohatších městech na severu Itálie je poptávka soustředěna především na pivní speciály, piva z mikropivovarů a řemeslně vyráběná piva, piva nefiltrovaná. V posledních letech se také velmi rozmnožily nové italské minipivovary a právě řemeslná výroba piva (např. počet mikropivovarů a restaurací s výrobou piva byl v roce 2013 téměř 500, v roce 2016 již téměř dvojnásobek). Samostatnými souvisejícími položky jsou pak slad (a chmel), které jsou i nadále již příležitostí pro český export. V dovozu nepraženého sladu do Itálie se v r. 2016 umístila ČR na 6. místě mezi největšími dovozci, přičemž vývoz do Itálie kontinuálně roste. V případě chmele je rostoucí trend vývozu stejný a umístění ČR mezi největšími dovozci se v posledních letech pohybuje kolem 4. místa.

► **Zpracovatelský průmysl**

Zpracování řady surovin pocházející z těžby či zemědělství nachází uplatnění v celé řadě – často i pro Itálii velmi typických a proslavených odvětví – kde se uplatňují italský design či móda. Spolu s chemickými surovinami jde o zboží s relativně nižší přidanou hodnotou a stupněm zpracování. Textilie, kámen či dřevo se velmi úspěšně uplatňují v řadě oblastí jako móda, stavebnictví či velmi silně rozvinutém nábytkářském průmyslu, jehož výrobky jsou z velké části na vývoz. Právě dřevo a výrobky ze dřeva Itálie do velké míry dováží. Tradičním zdrojem italských dovozů je i ČR, které se dlouhodobě u této suroviny nabízí exportní příležitosti.

► **Železniční a kolejová doprava**

Italské železnice, kromě průběžné obměny vozového parku u svých vlaků, se rovněž soustředí na posílení železničního spojení mezi Apeninským poloostrovem a ostatními částmi Evropy, a to jak v osobní, tak nákladní dopravě. Výstavbu či rozšíření nových koridorů mezi italskými přístavy a zeměmi na sever od Alp má za cíl zvětšit objem přepravovaného zboží a zkrátit přepravní vzdálenosti mezi asijskými přístavy a evropskými destinacemi – italská vláda tak doufá, že právě přístavy v Terstu a Janově s následným propojením nákladním železničním spojením do Evropy (realizace spojení Janov-Turín a následně Lyon) se stane koncovou stanicí Nové Hedvábné stezky s asijským zbožím. Rovněž v případě osobní dopravy bude v příštích letech realizována výstavba rychlostního železničního spojení mezi severoitalským Turínem a francouzským Lyonem.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad i pražený
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pev. stavu
	HS 2203 – Pivo ze sladu
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 – Antibiotika
	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antisera ap., vata aj.
Chemický průmysl	HS 3823 – Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselý olej z rafinace; technické mastné alkoholy
Zpracovatelský průmysl	HS 4415 – Bedny, krabice, laťové bedny, bubny ap. dřevěné obaly
Sklářský a keramický průmysl	HS 7003 – Lité a válcované sklo v tabulích aj. neopracované
	HS 7006 – Sklo lité, tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 – Bezpečnostní sklo sestávající z tvrzeného nebo vrstveného skla
	HS 7010 – Demižony, lahve, sklenice, baňky aj. výrobky ze skla
	HS 7013 – Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
	HS 7016 – Dlažební kostky, desky, cihly, dlaždice, obkládačky a ost. výrobky z lisovaného skla
	HS 7018 – Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
HS 7019 – Skleněná vlákna a výrobky z nich (například příze, tkaniny)	
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7204 – Odpad a šrot ze železa nebo oceli; přetavený odpad ze železa nebo oceli v ingotech
	HS 7213 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7214 – Ostatní tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7217 – Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7223 – Dráty z nerezavějící oceli
	HS 7224 – Ostatní legovaná ocel v ingotech nebo v jiných primárních formách; polotovary z ostatní legované oceli.
	HS 7227 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ostatní legované oceli
	HS 7228 – Ostatní tyče a pruty z ostatní legované oceli
	HS 8212 – Břítvy, holicí strojky a holicí čepelky
HS 7229 – Dráty z ostatní legované oceli	
Automobilový průmysl	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8708 – Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Civilní letecký průmysl	HS 8801 – Balony a vzducholodě; kluzáky, rogala a ostatní bezmotorové prostředky pro létání
	HS 8802 – Ostatní letadla (například vrtulníky, letouny); kosmické lodě
	HS 8803 – Části a součásti výrobků čísel 8801 nebo 8802

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Civilní letecký průmysl	HS 8804 - Padáky (včetně říditelných padáků a paraglidingů) a rotující padáky
	HS 8805 - Letecké katapulty ap. přístroje a zařízení
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství z plastů
	HS 7303 - Trouby, duté profily ap., z litiny
	HS 7307 - Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7309 - Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300 l
Železniční a kolejová doprava	HS 8602 - Ostatní lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8605 - Železniční, tramvajové osobní vozy aj. vozy bez vlastního pohonu
	HS 8607 - Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel